

ne more izvoliti njegov oče ali jerob, namest tistega, ki ima kuratorja, ne njegov kurator, namest žene ne mož.

2. Vojaki ali soldatje, dokler so pri vojaščini. Sém pa ne grejo tisti soldatje, ki imajo pension, in pa tisti, ki so sami vojaščini slovó dali in so še vojaško ime obdržali. K poslednjim se štejejo vsi oficirji, ki so s tem pristavkom vojaščino zapustili, da jim se ima soldaško ime pustiti.
  3. Srenjski vradniki in služabniki. Srenjske vradnike in služabnike postava zato prepové voliti, ker bi jih sicer upanje, da bojo za odbornike izvoljeni, znalo zapeljati, da bi se temu ali unemu prilizovali, drugim bi pa krivico delali.
  4. Tisti, kateri iz ubožne kase pomoč dobivajo ali v kaki siromašnici živé. Siromašnice imenujejo po mestih hiše, v katerih siromaki prebivajo. Na dalje se ne morejo voliti pôsli, postavim hlapci, pastirji itd. in vsi tisti, kateri od zaslužka na dan ali na teden živé. To so tisti, ki za dneve ali tednine delajo.
  5. Tisti, ki niso avstrijski državljani, to je, ljudje, ki slišijo pod kakošnega družega cesarja, kralja itd.
- b) Kteri srenjci se ne smejo za srenjske odbornike izvoliti.

Za srenjske odbornike se ne smejo izvoliti:

1. Tisti, ki so srenji kaj dolžni, in ji o pravem času ne plačajo.
2. Tisti, katerim je bilo srenjsko premoženje ali kaka srenjska naprava v gospodarstvo izročena, pa še od tega rajtenge niso dali.
3. Tisti, katerim je kant napovedan. Ti se ne smejo voliti, dokler se ne skaže, ali so po svoji nerodnosti ali po nesreči na kant prišli. Če so sami krivi, da so na kant prišli, se ne smejo nikoli več voliti, če je pa gosposka spoznala, da jih je nesreča na kant spravila, se smejo spet voliti.
4. Tisti, ki jih je gosposka zavoljo kakega nepoštenega djanja obsodila, da se imajo štrafati. (Dal. sl.)

Zdravilska skušnja.

Da lasje na glavi na novo zrastejo.

Včasih tudi dobra skušnja kaj veljá. Taki, ki nočejo radi plešci ostati, naj me pazno poslušajo: Če si lasé na glavi zgubil, vzemi rudečo čebulo; speči jo v žerjavici, kakor repo; daj, naj se pečena nekoliko ohladi, in maži si z njo golo glavo vsaki dan dvakrat. Vidil boš, da ti lasje v treh ali štirih tednih spet rasti začnejo. — To mi je povedal stari kmet, Zagorec, kteremu so po čebuli lasje vnovič zrastle. Matevže.

Opazka vredništva. Plešastim se priporoča marsikaj; vsak vé kaj boljšega. Če hočejo lasje rasti, rastejo sami po sebi; če nočejo, jih ne bomo potegnili iz kože. Po boleznih rastejo radi sami; kar pa leta vzamejo, ne bo povernila ne čebula, ne presno lanéno olje, ne rakova voda itd. S tem pa nočemo reči, da bi čebula ne pomagala včasih, da lasje rastejo hitreje.

Kdo je za vojaka pripraven, kdo ne?

(Konec).

Napake herbtanca. Kdor ima zlo skrivljen ali pa razklan ali zlomljen herbtanec, — komur kak vretenec gujije, — kdor ima tako visoke ali povežne rame, da je gerdo viditi, ali pa take kolke, — ali pa prav ozke, plošnate, vderte persi, kurje persi itd.

Na spolovilih. Kdor je dvojak (obojic), — komur možka žila vsa ali skor vsa manjka, — komur obe modi (oboje jaje) manjka in mnoge druge napake na teh delih ima, — kdor ne more vode deržati itd.

Na rokah in nogah oprostijo človeka vse velike napake in neozdravljive bolezni. Na rokah: komur en perst ali en člen na perstu manjka; le na srednjem perstu nič ne dé, če nohtnega člena nima; kdor ima roko popačeno, da ni za nobeno rabo. Na nogah: kdor ima zlo otekle žile in veliko takih žil po nogah, neozdravljive rane na njih; kdor ima eno krajšo nogo; komur so vsi persti na nogi zarašeni; komur kak perst na nogi manjka; le to nič ne dé, če nima četertega persta; vse druge velike popake nog, da človek ni dober za hojo; komur se nogé tako zlo potijo, da smerdí in je koža na nogah zavoljo tega oguljena in boleča; kdor ima nogo v kepo zrašeno, ali tako kakor koujsko kopito, ali kdor je švaplja ali ploskonožec, to je, kdor ima tako nogo, da podplat (stopalo) na notranjem robu ni toliko votel, da bi se dal perst med stopalo in med tla vtakniti. Tako imenovana široka noga pa še ni plošnjata noga, ako nima ravno imenovanih znamenj, — kdor je švedrast v kolenih.

Mnogo družih bolezin je še celega života, po katerih človek ni za vojaka, če je namreč vés slab ali bolehen, pretolst, kdor ima neozdravljivo bolezen na polti, kogar božjast lomi, božje meče, ki se trese, kdor je mertuden, ni zdrave pameti itd.

To so napake in bolezni, ki po postavi človeka za vselej oprostijo vojaščine.

Misli o starobilnosti Ilircov.

O starobilnosti Ilircov se nahajajo različne mnenja; vendar večji del zgodovinarjev pravi, da je neki vojvoda Ilir njim ime dal. Dvomljivo je le njegovo pokolenje, ker se ne vé za pravo: ali je bil Japetov sin ali njegov unuk? Starodaven pisatelj¹⁾ omeni v svoji knjigi, da je Ilir sin bil Istra, in Aventin nam dopoveduje, da je Ister sin bil Ebra, namreč: Tuisko je poslal Istra, Ebrovega sina z naselniki v deželo, ktera se je po njem imenovala Istrija, prebivavci pa Istrijani.²⁾

Pa kdo je Ebrov oče bil, se ne more do dobrega dognati.

Dozdeva se nam, da je Javanov pokolenik, ki je bil Japetov sin. Japet je pa bil osnovavec Joncev na primorji male Azije in drugih Gerkov, kakor sv. Jeronim, Eusebi in Flavi³⁾ pišejo. Še dandanašnji imenujejo židovi (judje) gerško deželo „Jovan“.

Pred ko Ilirsko pokolenje razvijemo, pogledjmo še v Mozesove knjige, v katerih nam on sledeče priobčuje: „Jovan je imel štiri sinove: Elisa, Tharsis, Cethim in Dodanim.“⁴⁾

Pri naši preiskavi bomo samo o Cethimu in Dodanimu obširniše govorili in sicer najprej o Cethimu. Ta je bil tretji Javanovih sinov in praotec Gerkov, kateri so se po njem Cecii ali Cicii (Citii) imenovali. Pa tudi otok Ciper se imenuje pri Epiphanio „Citium“ z vsemi otoci v joniškem in jadranskem morji, kakor Flavi piše.⁵⁾ Mesto „Cethis“ se najde v Ciliciji⁶⁾, reka „Cithius“ pri Troji.⁷⁾ Ravno tako omenja Strabon in Plini otok v egejskem morji.⁸⁾ Tudi v Italii nahajamo po Dionizu Halik. mesto „Cecia“ (Cetia) in reko „Cetus“ blizo Kume.

Da so takošne imena v naših krajih hribi in mesta imeli, bomo s sledečim dokazom razsvitili:

Že Rimcom je bilo dobro znano pogorje „Cetius“, ktero se razprostira od Donave skoz Avstrijsko in Štirsko do Emone. Ptolomaj imenuje prebivavce spodnje Avstrije na ogerski meji „Cythos“ in po njih otok „insula Cithorum“ (Schütt).⁹⁾ Nekdanjšno mesto „Cetio Norici“ (Zeiselmauer) je utegnulo od „mons Cetius“ svoje ime dobiti, ker zgodovinarji in zemljopisatelji srednjega veka imajo „Cetius murus“.

¹⁾ Berossus Chaldaeus. ²⁾ Aventini annal. lib. 2. ³⁾ Eusebii Chron. sacr. tab. 1., Josephi Flavii antiquit. Jud. lib. 1. cap. II. ⁴⁾ Genesis cap. 10. ⁵⁾ Flav. Jos. Antiq. Jud. lib. 1. cap. II. ⁶⁾ Ptolom. lib. 5. cap. VIII. ⁷⁾ Plinius lib. 5. cap. 30. ⁸⁾ Strabo lib. 10. et Plinius lib. 4. cap. 12. ⁹⁾ Ptolom. geogr. lib. 2 cap. 15.

Ravno tako govorijo starejši pisatelji: Peutinger Tab. geogr., Cluver od mesta „Cetium“ na bregu Donave ležečega. ¹⁾ Schönleben in Laci pravita, da je Cetim tudi v Italijo in primorje prišel, ktero so tisti čas za Karniolo imeli. ²⁾

Toliko o Cetimu. Sedaj pa še nekaj o Dodanimu po besedah Orteli-a, ki pravi: „V Ilirii pri reki Naro je mesto Doda imenovano“. ³⁾ In kar nas po tem bliže k našemu cilju in koncu peljá, so besede P. Fuhrman-a, ki pravi: „Gomer, Javan, Japetovi sinovi in njih nasledniki so se prvi naselili na bregih Donave“. ⁴⁾

Dodanimov potomec je nam pa iz Kornelija a Lapide znan Sellus ali Molossus, kterege zarodci so Eber, Ister, Ilir in Aktej itd. ⁵⁾

Da si lože zapametimo gor omenjene temeljitelje različnih narodov, ki so Japetovi potomci, pridenem tukaj njihov rodopis:

Ilir je imel 6 sinov in 3 hčere, kakor Orteli piše ⁶⁾ Da sta Pannon in Skordisk (Pannonius et Scordiscus) tudi Ilirca bila, je obče znano, pa le njunega rodopisa ni moč zaslediti. Skordisk si je najpoprej „Heber“ (sedaj Marica) prisvojil. Od ondot pregnan si pridobi deželo med Savo, Dravo in Muro, kakor pravi Brietus, Bonfinius, Schönleben in tudi Plini. ⁷⁾ Ilircem so se kmali pridružili Kolhi, paphlagonski Heneti in Celto-Galci. ⁸⁾ Kako nek bi bilo mogoče dokazati, kadaj so se Slovani med Ilirce zmešali?

Ilirci, o katerih sem zgorej govoril, niso bili Slovani, ki so se po Prokopiju še le za časa cesarja Justina k Belizarjevemu kardelu pridružili. ⁹⁾

V Ptolomejevem zemljopisu in pri drugih pisateljih se nahajajo imena mest, rek in ljudstev, kakor, na priliko, mesta: Segesta, Delminium, Pronona, Terponum, Metulium, Skordona, Jadera itd., reka Naro in ljudstva: Skordisci, Tribulli, Liburni in Dardani, ktere se ne dajo po etimologiji slovanskemu jeziku prištevati in so zelo različne od sedanjih, namreč: Jaice, Zagreb, Beligrad, Novigrad, Kremen Otok, Jablanec, Gurka, Lipa, Reka in Dobra itd.

Prokop in Blond nam tudi čas povesta, kadaj so Slovani Ilirijo pridobili. Prokop piše: „Magnae NUPER Slavinorum hominum manus Istrum fluvium trajicientes & ejus regionis loca depopulati. — Per id tempus Slavinorum exercitus — Illyrios omnes usque ad Epidamnum affecere malis ingentibus — — — in servitute abigendo; ¹⁰⁾ Blondus pa: „Eam gentem, quam ultra Danubium sedes habere diximus tunc primum oram Adriatici sinus dextri litoris occupasse et ita habitationem in ea continuisse, ut quidquid prius Istria et Dalmatia dicebatur, ad tempora usque nostra diceatur Slavonia“. ¹¹⁾

Henrik Rešek.

¹⁾ Peutinger tab. geogr., Cluveri Vindel. et Noric. pag. 20. ²⁾ Schönleben annal. Carniol. cap. 6. §. 1. Lazius de Migr. Gent. lib. 2. ³⁾ Ortellius geogr. tab. 112. ⁴⁾ P. Fuhrmann vet. et. nov. Austr. Pars 4. lib. 1. cap. 1. ⁵⁾ Cornelius a Lapide in Gen. cap. 10. ⁶⁾ Ortellius geogr. tab. 112. ⁷⁾ Bonfinius Dec. 1. lib. 1., Schönleben Appar. Carn. cap. 5 §. 7. etc., Plinius lib. 3. cap. 25. ⁸⁾ Plinius lib. 3. cap. 21. ⁹⁾ Procopius de bell. Goth. lib. 1. ¹⁰⁾ Procopius de bell. Goth. lib. 5. ¹¹⁾ Blondus inclin. Imp. lib. 8.

Drobtinice za kratek čas.

* V mertvaških bukvah fare Sv. Tomaža na Angleškem se najde tako-le zapisano: „V letu 1733 13. dan majnika je umrl Samuel Balduin, osabenjek te okolice, toda tukaj ni pokopan, ampak spolniti so mogli njegovo poslednjo voljo. Sporočil je pa tako-le: „Po moji smerti me ne smete zakopati, ampak zašiti me morate v žakelj, težak kamen pridjati, me nesti verh visoke skale pri morji in me vreči v morje globoko“. Povedal je Samuel: zakaj je hotel v morje veržen biti. Zato, ker se je vedno prepiral s svojo ženo, z njo živel le v razpertji in sovražtvu. „Rekla mi je žena večkrat, da mi ne bo dala pokoja ne v življenji pa tudi po smerti ne — zato se ji hočem skriti v globočino morja“.

Prečudna oporoka!

* V Bajonu, mestu na Francozkem, je bila mlada gospá zlo bogata, pa vedno boleha. Bolezen čedalje huja prihaja; vidi, da umreti bo mogla. Ne bojim se že tako zlo umreti, ker vidim, da drugač ne more biti; samo to me skerbí in se bojim, da bi me žive ne zakopali. Prosim vas, je rekla svojim obiskovavcom, ne zakopajte me pred, da boste prav prepričani, da sem gotovo mrtva. V ta namen je v svojo oporoko dala tako-le zapisati: „Tisti človek, kateri me bo po moji smerti 24 ur neprenehoma po podplatih šegetal, dobi 600 frankov“. Njena dekla je to natanko spolnila in v 24 urah 600 frankov zaslužila.

* Neka žlahna zlo občutljiva gospá je v tovaršii več imenitnih gospodov zabavljala čez tobakarje ter rekla: „Tobakar je pač gerda reč, ker smerdí kakor kozel, tako, da v njegovi tovaršii ni biti. Pa kaj še to: Tobakar je sam svoj ubijavec. Kdor tobak zlo kadí, nikoli dolgo ne živi. Smodke (cigare) posebno so škodljive; kdor bo cigare dosti žgal, ne bo dolgo oral“. — Neki gospodiček s smodko v ustih ji reče: „Žlahna gospá, ne zamerite, če vam rečem, da to ni res: Jez imam strica, kateri celi dan cigare kadí, pa je že 70 let star“. Gospá odgovori: „Ako bi cigar ne kadil, bi bil gotovo že 80 let star“.

* Neki mazač pride h bogatemu gospodu, kteremu je putika (protin) grozne bolečine prizadevala, in mu tako govori: Gospod žlahni! jez si upam vas popolnoma ozdraviti, če se meni izročite. Bolnik mu prijazno reče: Preden se več pomeniva, mi povejte, od kod ste domá? — Zdravnik reče: Tri ure od tod. Ali ste se pripeljali nalaš k meni, ali ste šli po družih opravkih? Zdravnik pravi: Nalaš sem k vam prišel in pa peš. Bolnik mu smehljaje reče: Kaj? prijatelj, peš ste prišli, peš pa spet pojdite, — o! tak mene ne boste zdravili. Ko bi vi res znali putiko ozdraviti, bi vam pač ne bilo treba peš hoditi; ne le s štirimi, ampak s šestimi konji bi se lahko vozili, toliko bi zaslužili!

* Trije študentje so stavo naredili, kateri iz med njih bo prvo noč najbolj bogat, to je, komu se bo sanjalo od največjega bogastva. Drugi dan opoldne pridejo vkup in se vprašujejo, kaj se je kteremu sanjalo? Pervi pravi: Meni se je sanjalo, da sem vidil velik travnik debelih šivank; mož je stal pri njih in mi rekel: Lej te šivanke, vse boš porabil, ko si boš žaklje polne denarja šival. — Drugi je rekel: Meni se je pa sanjalo, da sem stal pri morji, in vse morje je postalo zlo črna tinta; mož mi je pripeljal 25 centov gosjih peres in mi rekel: Vse te peresa boš porabil in vse morje za tinto obrnil, preden boš popisal število goldinarjev, ktere boš dobil. — Tretji je rekel: Meni se je pa sanjalo, da sta vidva umerla in meni vse svoje premoženje zapustila.

* Šimen in Marjeta sta bila revna kajžarja. Ker sta bila pa pridna, bi bila lahko živela, ko bi Šimen ne bil preveč žejin in je zato le rad z dobrim vincom žejo gasil. Enega večera — bilo je ravno nedeljo večer — pride Šimen s svojimi prijatli v kerčmo, kjer so bili dobre volje. Pri dobri volji pa čas hitro zgine. Zamudil se je Šimen v kerčmi še čez polnoči. Marjeta ga domá čaka do 10., do 11., do 12.